

Ziemie Polskie.

Kraków 18 lutego. Onegdaj odbyły się wybory kilku deputowanych na sejm. Donieśliśmy już o wyborze w Nowym Sączu Dra Gustawa Romera, właściciela Lipia, który otrzymał głosy wszystkich 42 wyborców z kury większej własności ziemskiej. W Limanowie wybrany został za powołaniem głosowaniem starosta tameczny, p. Walenty Jaworski, który na 96 głosujących, otrzymał 94 głosów. W Zaleszczykach wybrany został z większej własności hr. Tadeusz Dzięduszycki, 38 głosami na 41 głosujących. W Kołomyjach posłem z miasta wybrany p. Zenon Krzeczunowicz właściciel Korosowa; współzawodnik jego Dr Wiktor Zbyszewski uzyskał tylko 328 głosów.

Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od 1go października do 31go grudnia 1875.
(Ciąg dalszy).

Uchwalono przedstawić komendzie jenerałnej we Lwowie pięciu przez Wydziały powiatowe w Krośnie, Rudkach, Brzozowie i Katuszu przedstawionych kandydatów cywilnych na rozpoczęcie się z d. 1 stycznia 1876 r. kursu wojskowej szkoły kucia koni.

Uchwalono udzielić p. Henrykowi Strzeleckiemu, dyrektorowi krajowej szkoły gospodarstwa lasowego 300 zł. tytułem subwencji z funduszu krajowego na wydawnictwo drugiego tomu dzieła o gospodarstwie lasowem.

Nadano z funduszu przeznaczanego przez wys. Sejm na stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego stypendya po 200 zł.: Antoniowi Romanowskiemu, Karolowi Gościńskiemu, Maciejowi Bożęckiemu i Zygmuntowi Demianowskiemu, uczniom II roku, zaś stypendya po 100 zł. Ewarystowi Podlasze, Alfredowi Schindlerowi, Ambrozemu Czapie i Maksymilianowi Kmiciekiewiczowi uczniom I roku tejże szkoły.

Zatwierdzono powołanie przez kuratorkę szkoły gospodarstwa lasowego p. Józefa Jägermana, profesora nauk inżynierskich przy Akademii technicznej, na doenta miernictwa i niwelacji przy tejże szkole.

Uchwalono okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych z wezwaniem o udzielenie Wydziałowi krajowemu szczegółowych sprawozdań pod względem niedostatku ludności wiejskiej z powodu braku paszy dla bydła, celem zarządzenia odpowiednich środków zaradczych.

Zatwierdzono 74 rekursów w sprawach gminnych.

Wydano certyfikat szlachectwa Bolesławowi Antoniemu 2ga imion Rozwadowskiemu, komisarzowi powiatowemu w Brzeżanach.

Zatwierdzono uchwałę Rady administracyjnej fundacji Skarbkowskiej z 16 listopada 1875 r., która zamianowała p. Ernesta Bartkowską dotychczasową nauczycielką przy szkole żeńskiej w Brodach, ochmistrzynią w zakładzie sierot i ubogich w Drohowyżu, a pannę Eufrozynę Wasilkę nauczycielką drugą w powyższym zakładzie.

Udzielono Wydziałowi powiat. w Brodach wyjątkowo subwencji w kwocie 300 zł. dla gminy Łabacz na odbudowanie mostu.

Zarządzone zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia Rady powiat. w Gródku celem powzięcia uchwały w sprawie funduszy jakoby wydanych a prawidłowo nie wyrachowanych na drogę powiatową Mszana-Strad-Żanów.

Uchwalono przyjąć prosty kierunek od Stronibab do dworca kolei w Krasnem jako trasę dla budującej się drogi krajowej Krasne-Busk.

Uchwalono wysłać okólnik z instrukcją dla Wydziałów powiatowych w sprawie składania rachunków z kredytów udzielanych na roboty we własnym zarządzie przy drogach krajowych.

Zatwierdzono oferty gmin Żuków i Dryszcowa na dostawę szutru na rok 1876 dla drogi Brzeżany-Złoczów.

Mianowano p. Bronisława Dobrowolskiego zastępcą inspektora dla drogi krajowej Tyśmienica-Kolomyjskiej.

Przyjęto do wiadomości sankcjonowanie uchwał W. Sejmiku nadających koncesje na myta w powiecie Chrzanowskim i Mieleckim.

Przyjęto następujące oferty na dostawę konserwy: Emila Bednarczyka dla drogi Skała-Zaleszczyki, Władysława Nowackiego dla drogi Sanocko-Przemyskiej, Gruberów dla drogi Gorlicko-Konieczniańskiej, gmin Jablonka, Grabownica i Nozdrzec na częściową dostawę dla drogi Sanocko-Przemyskiej.

Mianowano przewodniczącym komitetu budowy drogi Tarnów-Szczucin p. Mieczysława Rogalińskiego.

Zatwierdzono oferty Naftalea Amsterdama na dzierżawę stacji mytniczej w Ryżkach, Wicia Krajslera

na dzierżawę stacji w Żalipiu, Podkamieniu i Demianowie; następnie ofertę: Jana Trantza na budowę przepustów na drodze Krzywe-Borszczów; Szymona Małaniuka i gospodarzy z Jamnicy na częściową dostawę dla drogi Stanisławów-Bursztyn i Solec-Zaleszczyki; Samuela Hermana dla drogi Tyśmienicko-Kolomyjskiej, W. L. Friedmana i Citrona dla drogi Truste-Buczacz, i Rzepeckiego na stację mytniczą w Bielniku.

Zatwierdzono kontrakt zawarty z Jennerem i Małeckim w przedmiocie budowy trzech mostów na drodze Tarnopol-Zbaraz.

Przyjęto ofertę Bernarda Selingera na dzierżawę stacji mytniczych w Babicach, Hirscha Buchwalda, w Smykowie i Zagroblu, Jankla Finka na roboty budowlane w powiecie Brzozowskim, Jasińskiego i Zakrzewskiego na dostawę konserwy dla drogi Dembicko-Nadbrzezińskiej, Dawida Steinwurst na dzierżawę stacji mytniczych w Bobutyńcu i Rozbadowie, Feigi Braksmayer na dzierżawę stacji mytniczych w Iwankowie, Józefa Stachonia na dostawę szutru dla drogi Brzesko-Sadeckiej, Elisga Hamera na roboty budowlane dla drogi Stanisławów-Bursztyn, Berla Dulla na dzierżawę stacji mytniczej w Tyśmienicy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiedeń 17 lutego. Jutro znów Izba deputowanych w Radzie państwa odbędzie posiedzenie (185), na którego porządku dziennym znajduje się siedemnastu różnorodnych przedmiotów, mianowicie: Pierwszy odczyt: przedłożenia rządowego o kolei żelaznej Koszyce-Bogumin; o kolei Leobersdorf - St. Polten; o obligacjach pożyczki m. Gradcu; o emisji obligacji renty oprocentowanej w złocie: wybór członka jednego do komisji regulacji podatku gruntowego, do centralnej komisji regulacji podatku gruntowego i do wydziału budżetowego w miejsce zmarłego hr. Spieg'a; wybór jednego członka do wydziału, któremu przydzielono ustawę o rybołówstwie w miejsce dep. Syza, który wystąpił; dalszy ciąg obrad nad ustawą o budowie kolei z Erbersdorf do Würbenthal; drugi odczyt ustawy o budowie kolei żelaznej z Kriegsdorf do Rómerstadt; drugi odczyt traktatu zawartego między Austrią a Szwajcaryą co do prawnych stosunków wzajemnych poddanych; drugi odczyt ustawy o terminach rekursów od rozporządzeń władz skarbowych; trzeci odczyt ustawy o podatku konsumcyjnym od mięsa; trzeci odczyt ustawy o kolei żelaznej Mürtzschlag-Neuberg i Bozen-Meran; sprawozdanie o otwarciu kredytów dodatkowych.

Właściwe komisje Izby wyższej Rady państwa uchwały zalecić do przyjęcia bez zmiany przyjęte w Izbie deputowanych ustawy o miarach i wagach nowych, oraz o rozszerzeniu postępowania w sprawach drobiażkowych.

W klubie postępowym obradowano wczoraj nad uchwałami powziętymi przez delegatów wszystkich klubów wiernokonstytucyjnych, które podaliśmy na tem miejscu onegdaj. Wszystkie te uchwały przyjęto bez zmiany, a nadto wniosek dep. Koppa: „Klub postępowy oświadcza, że inne sprawy od tych, które odnoszą się do rokowań z Węgrami, tylko wtedy mają być traktowane na zgromadzeniu wszystkich deputowanych wiernokonstytucyjnych, jeżeli kluby poszczególne zezwolą na tego rodzaju rozszerzenie kompetencji.“

Przedłożenie rządowe o konwencji handlowej z Rumunią, żywe jak się zdaje w Izbie deputowanych wywoła rozprawę, albowiem dotychczas zapisali się już do głosu przeciw konwencji dep.: Neuwirth, Plener, Hallwich, Bazant, Kuranda, Walterskirchen, Korb jun., Skene, Proskowetz, F. Suess, Menger, Fux, Klier, Isbary, Heilsberg, Seutter, Weinrich; za konwencyą: Weiss v. Starkenfels, Syz, Wickhoff, Ganahl, Fürth.

Wydział Izby deputowanych obradujący nad nową ustawą karną przyjął na posiedzeniu w d. 14 b. m. § 25 ustawy w następującej stylizacji: „Grzywny nałożone w myśl ustawy karnej w pewnej sprawie karnej przez trybunał sądowy pierwszej instancji, mają być użyte na zapomogi dla ubogich więźniów w chwili wypuszczenia ich na wolność w celu podania im drożdża do rozpoczęcia nowego zarobku, albo na urządzenie i utrzymanie zakładów poprawczych dla młodych więźniów. Uregulowanie użycia tych grzywn nastąpi w drodze rozporządzenia. Jeżeli jednak sprawa karna była przeprowadzona w pierwszej instancji przez sąd powiatowy, naówczas należy grzywnę nałożoną oddać funduszowi ubogich tej miejscowości, w której czyn karodolny został popełniony. W myśl powyższych postanowień należy także traktować przedmioty uznane za przedpadle (§§ 30 i 31).“

Ziemie Polskie.

Głos pisze: Podobno dnia 31 grudnia r. z. (12 stycznia r. b.) nastąpiło zatwierdzenie bardzo ważnych przepisów o korzystaniu z lasów obciążonych służebnościami włościadzkimi w Królestwie Polskim. Według ogólnego brzmienia tych przepisów, wolno będzie wyrąbać lasy obciążone służebnościami nie inaczej, tylko po uprzednim ułożeniu, zatwierdzeniu i wprowadzeniu w wykonanie projektów gospodarsko-leśniczych, mających na celu ochronę lasów od niezażarności korzystających z nich, prowadzącej do zupełnego tych lasów wyniszczenia. Plan ułożony przez właścicieli z udziałem techników leśnych, sprawdza się przez miejscowego komisarza włościadzkich. Na kontrolę te wszystkie dopuszczają się skargi, które w terminie trzech-miesięcznym mogą być wnoszone do komisji do spraw włościadzkich Królestwa Polskiego, ustanowionej przy ministerstwie spraw wewnętrznych. Nadanie projektom mocy obowiązującej i nadzór nad wykonywaniem tych przepisów jest obowiązkiem komisarzy włościadzkich.

Niemcy.

Minister oświecenia Dr Falk wniósł już na sejm pruski następujący

Projekt ustawy

o prawach państwa co do nadzoru nad zarządzeniem majątków w dycejach katolickich.

My Wilhelm itd., postanawiamy za przyzwoleniem obu Izb sejmowych na obszar monarchii co następuje:

§ 1. Nadzór państwa nad zarządzeniem: 1) częstek majątkowych przeznaczonych dla biskupów, biskupów i kapłanów katolickich; 2) przeznaczonych na cele kościelne, dobroczynne i szkolne z oddanych pod zarząd lub dozor organom katolicko-kościelnym instytucji, fundacji i funduszy, które nie są objęte ustawą z dnia 20 czerwca r. 1875 „); wykonywany będzie wedle przepisów następujących.

§ 2. Organa zarządu państwa w wypadkach następujących: 1) przy nabywaniu, pozbywaniu się lub rzeczowemu obciążeniu własności gruntowej, tudzież przy pozbywaniu się praw rzeczowych przywiązanych do gruntów; 2) przy pozbywaniu się przedmiotów mających wartość historyczną, naukową lub artystyczną; 3) przy nadzwyczajnym użyciu majątku, nadzwyczajnym samą substancję jego, tudzież przy wyprowadzaniu i ściąganiu kapitałów, jeśli to nie dzieje się dla ponownego ulokowania ich na procent; 4) przy zaciąganiu pożyczek, o ile nie mają służyć tylko do chwilowego porażenia sobie, i jeśli pokryte być mogą przewidywanymi z dochodów bieżących ponad wydatki tego samego okresu etatowego; 5) przy budowie nowych budynków przeznaczonych do służby Bożej; 6) przy zakładaniu lub przy zmianie w użytku cmentarzy; 7) przy zaprowadzaniu lub zmianie taksy opłat; 8) przy rozpisywaniu, zarządzaniu i zbieraniu składek, kolekt itp. poza murami kościołów; 9) przy użyciu dochodów posad wakacyjnych (dochodów wakacyjnych, użytków interkalarnych); 10) przy użyciu majątku na cele wychodzące poza intencję fundacji.— W wypadku ad 10 przyzwolenie uważać można za udzielone, jeśli państwo władza nadzorcza w przeciągu dni trzydziestu po otrzymaniu doniesienia o zamierzonym użyciu nie sprzeciwi się temu.— Jeśli przyzwolenie państwowej władzy nadzorczej nie udzielono, przedsięwzięcie w powyższych przypadkach interesu prawnego są nieważne.

§ 3. Organa zarządzające nie potrzebują upoważnienia od władzy państwowej do prowadzenia procesów.— Atesty legitymacyjne dla organów zarządzających do prowadzenia interesów prawnych, lub atesty poświadczające, że zachodzą te okoliczności, od których zawisło uwolnienie od opłat, mogą ważne być wystawiane tylko przez państwową władzę nadzorczą.

§ 4. Państwowa władza nadzorcza ma prawo wglądu do etatów i sprawozdań z poczynionych w tym zakresie poczynionych przez państwo.— Ełaty tych galezi administracji, które otrzymują dodatek z funduszy państwowych, podać należy państwowej władzy nadzorczej do zatwierdzenia. Władza ta nadzorcza czas do podania etatu, tudzież terminu do załatwienia poczynionych przez władzę.

§ 5. Jeśli organa zarządzające wzbraniają się: 1) postawić na etacie, ustanowić lub przyjąć prestaty, które opędzić trzeba z majątku w § 1szym wymie-

*) Ustawa o zarządzie majątków parafialnych. Red.

nione lub których na rzecz tegoż majątku domagać się należy; 2) dochodzić w drodze sądowej pretensji majątku w § 1szym oznaczonym, mianowicie także pretensji wynagrodzenia, wynikających z sprzecznego z obowiązkiem zachowania się osoby dzierżącej posadę w zarządzie spraw majątkowych, — natenczas w tych wypadkach, w których władza biskupia ma prawo nadzoru, zaś władza, jako też państwowa władza nadzorcza, za wzajemnym porozumieniem, w wszystkich innych wypadkach zaś sama państwowa władza nadzorcza ma prawo skutecznie postawienie na etacie i zarządzić sądowe dochodzenie pretensji, tudzież rozporządzić co do tego potrzeba.— W tych wypadkach, w których potrzeba porozumienia się władzy biskupiej i państwowej władzy nadzorczej, ta władza, do której się odniesiono o przyzwolenie, powinna w przeciągu dni trzydziestu po otrzymaniu wezwania dać swoje oświadczenie. Jeśli się nie oświadczy, uważać należy, że przyzwala. W razie sprzeczności rozstrzyga instancja przełożona ponad państwową władzą nadzorczą.

§ 6. Państwowa władza nadzorcza ma prawo rozpatrywać rachunki roczne.— Rachunek roczny tych galezi administracji, których etat wymaga zatwierdzenia przez państwową władzę nadzorczą, podać należy tejże władzy celem zbadania, czy administracja prowadziła jest wedle etatu.

§ 7. Państwowa władza nadzorcza ma prawo podawać administrację majątkową rewizjom.

§ 8. Państwowa władza nadzorcza ma prawo wymusić na organach zarządzających zastosowanie się do przepisów zawartych w §§ 4 do 7 i rozporządzeń wydanych dla ich wykonania, a to grzywnami aż do trzech tysięcy marek.— Zagróżenie karą i jej ustanowienie może być powtarzane aż do zadośćuczynienia ustawie.— Prócz tego prestaty z funduszy państwowych, przeznaczone na cele majątku oznaczonego w § 1ym, mogą być powstrzymane całkiem lub częściowo, albo być wydawane bezpośrednio tym, którzy pobierać je mają prawo.— Jeśli kroki powyższe okazały się bezskutecznymi lub jeśli nie dadzą się zastosować, natenczas państwowa władza nadzorcza ma prawo zarządzić komisarzom zawiadowanie spraw majątkowych z zastosowaniem myśli zawartej w § 9 do 11 ustawy z dnia 20 maja r. 1874.

§ 9. Które władze mają wykonywać prawa nadzorcze przytoczone w §§ 2 do 8, orzecze osobne rozporządzenie królewskie.

§ 10. Co do darowizn i zapisów testamentowych, rzecz uregulowana ustawą z d. 23 lutego r. 1870.

§ 11. Co się tyczy majątków zakonów i kongregacji zakonnych, rzecz uregulowana §§ 3cim i 5tym ustawy z dnia 31 maja r. 1875.

§ 12. Przysługujące państwu prawa własności lub administracji co do majątku oznaczonego w § 1ym pozostają nienaruszone niniejszą ustawą.

§ 13. Ustawa ta nabierze mocy prawnej od dnia 1 października r. 1875.

§ 14. Ministrowi spraw duchownych poleca się wykonać niniejszą ustawę.

Rosya.

Dla dopełnienia sprawozdań naszych o rosyjskiej wyprawie na Kokan podajemy tu szczegóły z wspomnianego wczoraj już w Przeglądzie politycznym doniesienia *Ruskiego Inwalida* o poddaniu się głównego przywódcy w „świętej wojnie“, Abdurrahmana Awtobaczego.

Dnia 18 (30) stycznia otrzymano w Chodźenie doniesienie, że Abdurrahman w sile 15,000 ludzi stoi o 10 wiorst od Andżanu i zamierza napaść na oddział rosyjski. Jenerał Skobielew wyruszył tedy w 2 kompanie piechoty, 5 sotni kozaków i 240 ludzi z innych wojsk wraz z 4 działami i baterią rakietników naprzeciw Abdurrahmanowi i dobiegł go w pobliżu miasta Asake, które po niedługim ostrzeżeniu zajęto; ponieważ atoli nieprzyjacieli trzeba było dalej, przeto dla stanowego zwycięstwa trzeba było stoczyć jeszcze kilka potyczek. Straty rosyjskie, jak zwykle bardzo małe, bo razem 11 rannych, podczas gdy nieprzyjacieli samych trupów legło 400. Już dnia 19 (31) stycznia powrócił jenerał Skobielew do Andżanu, gdzie zaczęły przybywać deputacje od ludności z gotowością poddania się. Dnia 20 stycznia (1 lutego) sam Abdurrahman przysłał pełnomocników dla układów. Dnia 24 stycznia (5 lutego) po krótkiej rozmowie jenerała Skobieleva osobście z Abdurrahmanem, poddał się przywódca Kokańców, a wraz z nim inni znamienici Kokańcy. Na miasto Andżan nałożono kontrybucję, nie powiada *Ruski Inwalid*, w jakiej wysokości; na poczet kontrybucji wpłynęły już 35,000 rubli, a nadto miasto utrzymuje załogę rosyjską.

Dnia 29 stycznia (10 lutego) otrzymał bawiający w Petersburgu jenerał-gubernator Kaufmann od jenerał-porucznika Kolkowskiego depeszę następującą: „Abdurrahman Awtobacz zwraca się do Waszej Ekscelencji z telegramem następującym: „„Uznając bezsilność moją wobec walecznych i niezwyciężonych wojsk Białego Cara, a pragnąc położyć kres wojnie, która ożydzając moją pustosz, poddałem się jenerałowi Skobielewowi i ufam w łaskę najpotężniejszego w całym świecie Białego Cara. Zwracam się do Was, jako do dobroliwego opiekuna kraju, z pełną ufnością, że mnie zachowacie zechciecie od zguby. Wierzę przyrzeczeniu danemu mi przez jenerała Skobieleva i spodziewam się, że i Wy łaskawie je uwzględnicie.““ Jenerał Skobielew donosi, że zaręczył Awtobaczowi i jego rodzinie wolność osobistą i że Abdurrahman Awtobacz wiernie dochował wszystkich swoich przyrzeczeń.“

Ruski Inwalid powiada, że mimo to wszystko stosunki w Kokanie są nienormalne; bo chociaż mieszkańcy stolicy Kokanu wezwali prawowitego chana tatarskiego Nassr-eddina, aby wrócił do stolicy, w wschodniej jednak części kraju agitację pretendenta Fulat-beg; zresztą Nassr-eddin nigdy nie zdołałby utrzymać należącego w kraju porządku, jakiego wymaga interes rosyjski w celu bezpieczeństwa rosyjskich w Azji środkowej. Z czego naturalnie wynika, że prócz już anektowanej części chanatu wlicić trzeba i resztę kraju do państwa rosyjskiego.

Turcja.

Polit. Corresp. otrzymała, jak pisze, z kompetentnej strony następującą wiadomość z Konstantynopola:

Dopóki wolność nabywania i posiadania własności nieruchomości przez poddanych chrześcijańskich Porty podlegała dawnym ścieśnieniom, wszystkie ustępstwa, jakiekolwiek Porta czyniła pod względem reform w nowszych i najnowszych czasach, nie osiągnęły bardzo stanowczego znaczenia. Dopiero temi dniami nastąpiła stanowiąca pod tym względem zmiana. Onegdaj (14-go lutego) ogłoszona została ustawa, która jeśli szczerze i na prawdę będzie wykonywana, może najbardziej stanowczym stanie się krokiem ku urzeczywistnieniu reform tak wychodzących z własnej inicjatywy Porty, jak i z porady państw europejskich. Ustawa ta obejmuje trzy artykuły, które brzmią jak następuje:

Art. I. Muzułmańscy i niemuzułmańscy poddani państwa będą mogli bez różnicy nabywać ziemię rolną, jak również grunta należące do dzierżaw dworskich lub wiosek, jeśli grunta te są własnością państwa albo wakuofów (dóbr duchownych) drogą licytacji, a jeśli są własnością prywatną, przez przepisane prawa posiadania.

W przypadku, w którymby posiadłości ziemskie będące własnością państwa albo wakuofów nie mogły być z powodu starego obyczaju przepisane na imię niamahtemańskich poddanych Porty, obyczaj ten zostanie uchylony a przepisy niniejszej ustawy wejdą w życie bez żadnej różnicy.

Art. II. Przepisanie ziemi i własności nieruchomości między poddanymi muzułmańskimi i niemuzułmańskimi będzie odpowiednio do postanowień ustawy zarządzającej ten przedmiot uskuteczniane z zupełną równością.

Art. III. Gospodarze muzułmańscy i niemuzułmańscy na pewnych dzierżawach otrzymają przy nabywaniu gruntów sprzedawanych czy to przez licytację, czy drogą przepisania własności ze strony osób prywatnych, prawo pierwszeństwa.

Przepisy powyższej ustawy przekonywają, że ogłosa ona zupełne zrównanie muzułmanów i niemuzułmanów pod względem nabywania własności nieruchomości, i że położony zostaje koniec prawu zwyczajowemu, właśnie tu wielce sprzecznemu z ustawą. Przepisy niniejszej ustawy obowiązują w całym państwie, wszelako zdaje się być rzeczą niewątpliwą, że ostatni artykuł ustawy specjalnie miał na myśli stosunki agraryjne Bośni i Hercegowiny. Zdaje się zresztą, że nie będzie koniec na publikowaniu kilku przepisów tej ustawy. Jeśli ma ona wejść w życie, okaże się potrzeba wydania innych jeszcze postanowień, które ustawie tej mają utworzyć drogę. Zawsze jednak można wogóle twierdzić, iż dekrety te reformy stosunków prawnych stanowić będą dla państwa Tureckiego epokę.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 18 lutego. Wczoraj wieczór Kardynał Prymas był na obiedzie u hr. Arturowej Poto-

zya bardzo podobna do literatury broszurowej. Zauważa Dr Blumenstok w swojej rozprawie, że to poeci ludowo-artystyczno-historyczne coraz więcej sięgały mu „nieprzyjaciół“; tego jednak nie można powiedzieć; wiersze te nie robiły mu nieprzyjaciół, raczej budziły żal, za zmarowanego talentem. Jakoż pokazał skutek, gdy pisma jego wydane po śmierci w 10 tomach, tworzą, jak powiada Dr B., „nieprzyjemny ballast dla prawdziwych wielbicieli tego literackiego słownika“.

W *Diokurach* napotyamy jeszcze jeden artykuł zostający w związku z Polską. Jest to powiastka tłumaczona z węgierskiego Jokaja Móra pod napisem: *Klejnot do jedzenia* czyli sól. Są tu piękne opisy naszej Wieliczki, około których opłata się powiastka z życia naszej szlachty, oparta na jakiejś mało nam znanej legendzie.

Pismo to, jak wiadomo, wydawane jest na piękny cel dobroczynny: dochód bowiem z niego przeznaczony na założenie wyższej szkoły dla pici żeńskiej.

Wiele już pisano w naszym dzienniku o dramacie Krystyna Ostrowskiego: *Jan Sobieski* wierszem francuskim, który świeżo wyszedł w Paryżu (chez A. Lemerre), a niedawno był grany z powodzeniem na ramowych reprezentacjach w teatrze Porte St. Martin. Ażkolwiek mało kto jest, co by nie wiedział, że po mioniony rodak nasz ma imię znane w literaturze francuskiej przeszło od lat trzydziestu, i że tak samo biegle włada prozą i wierszem w obym języku, jak w swoim ojczystym, czego dowodem, grubo tu prac literackich prozą i rymem, dramatów i poematów wydany świeżo w Paryżu: *Dzieła polskie Krystyny Ostrowskiej, dramata i komedye, wolne jamy i nowe frazki* (w Paryżu Alphonse Lemerre 1876), to przecież w jednym ze styczniowych numerów (22) *Kurjera Codziennego* Warszawskiego, spotykamy się tak ze sprostowaniem baka strzelonego przez inną warszawską Redakcję, jak z nowym, grubszym jeszcze bakiem prostującym. W jednym dzienniku napisano, że świeżo przedstawiony dramat w Paryżu *Jan Sobieski* jest pierwszym dziełem Ostrowskiego, i zbija tę grubą pomyłkę, dowodząc, że przed dwudziestu laty Ostrowski przedstawiał w Odeonie dramat swój: *Griseide, ou la fille du peuple*, który

zaczął ktoś i na polskie przekładał. Dotąd dobrze; lecz prostujący kończy zdaniem uwielającym charakterowi tego patrystycznego pisarza, gdy mówi: „Ostrowski wszystkie prace swoje pisuje w języku francuskim, a lubo mówi po polsku, ale bardzo słabo. Jakże to mija się z prawdą! Autor dramatu *Jan Sobieski* nie tylko nie mówi słabo po polsku, ale i lepiej pisze w ojczystym języku, (choć od lat czterdziestu kilku przebywa we Francji) niż wielu takich piszących, co krokami nie wyjechali za granicę kraju. Jeżeli tak się robi historia, to trudno ją nazwać skarbnią prawdy.“

W Rosji, jak czytamy, biorą się do przekładów z polskiej literatury. Popęd ten może być z korzyścią obopólną; Moskale czytają głębszych i uczciwych naszych autorów, poznają zbawienny wpływ moralny, i może staną się mniej uprzedzonymi i zawziętymi przeciw narodowi, który im tyle tylko zrobił złego, że się nie chciał dać żywcem przez nich pochłoniąć, w czym nie był gorszy od każdego bockiego stworzenia, które się broni ile ma siły, gdy je mocniejsze chce pożreć. Wpływ pisarzy polskich mógłby przeto dobry skutek wywarć na moralność a raczej na niemoralność mieszkańców lodowatej strefy, gdyby umiano robić wybór z książek do tłumaczenia; bo ktoś nie wie, że jak w każdym tak i w naszym piśmiennictwie są dzieła godne zachowania i tandetne wyroby; są doskonałe i psujące, uczące i ogłupiające. W ogłoszonych nowych publikacjach rosyjskich między przekładami z polskiego czytamy wyborną: *Pamięć po dobrej matce* panny Tańskiej; *Zamek Krakowski* H. Rzewuskiego; kilka komedji Fredry ojca i syna; *Nieboską Komedję* Krasinskiego, ale obok tego i mniejszej wartości dzieła teatralne, jak *Epidemie* Narzymskiego lub: *Kupno i sprzedaż*, ciężki wyrób który się nie utrzymał i na naszej wyrozumiałości i cierpliwości scenie. Najważniejszym jednak wypadkiem jest przekład najoryginalniejszego dzieła polskiego, t. j. *Pana Tadeusza* dokonany w zupełności przez p. Mikołaja Berga, który tak wybornie zna język polski, że nie tylko go rozumie ale i składa w nim wiersze.

List z Petersburga umieszczony w *Kronice Rodzinnej* podaje życiorys p. Berga, który my pozwolimy

sobie w krótkości powtórzyć; sądząc, że bliższe poznanie się z tą osobistością nie będzie dla naszej publiczności obojętne. Pan Berg rozpoczął swój zawód literacki przekładami tak polskich jak innych poetów słowiańskich; w liczbie tych najwięcej dostało się Mickiewiczowi. Ciekawą jest historia jakimi kolejami doszedł rosyjski poeta do przetłumaczenia całego *Pana Tadeusza*. List petersburski tak to opowiada: „W r. 1844 gdy p. Berg był jeszcze studentem uniwersytetu moskiewskiego; dzisiejszy redaktor *Moskiewskich Wiadomości* (znany polako-żerca) Katkow był wtedy tegoż uniwersytetu profesorem a przytem wielkim miłośnikiem i znawcą literatury polskiej, której językiem władał wspaniale.“

„Nie wiem, czy był to skutek stosunków ze współprofesorem Daniłowiczem i Jakubowiczem, czy też innych wpływów, ale podówczas pan Katkow nie tylko sam się wżytywał w dzieła pisarzy polskich, lecz i słuchaczom swoim zalecał to czynić, i sposobność na temu następcą. W ten sposób dwudziestoletni p. Berg otrzymał od prof. Katkova do przeczytania dzieła wtedy rzadką — *Pana Tadeusza*. Tłomacz wyznaje, że pierwsze czytanie nie wypadło na korzyść poematu: męczyły go odrębne zwroty polszczyzny, nudziło ustawiczne zagładanie do słownika, i dzieło powierzchownie przetrzone wróciło do właściciela. Dopiero, gdy prof. Katkow wskazał wyraźnie p. Bergowi do przeczytania takie ustępy, jak opis gry obłoków, opis matecznika, opis gry wojskowej na trąbce myśliwskiej itp., osnowa zmusiła przełamać trudności, cały poemat został przeczytany, i nici tłumacza nie rozpięto na warsztacie. Wskazane przez profesora ustępy najpierw wyszły z pod pióra p. Berga, i dwa z nich w r. 1845 ogłoszone w „Moskiewitanie“ pod tytułem: „Lasy ukraińskie“ i „Obłoki rodzinne“. Nazwisko autora i tytuł poematu nie były wymienione; między publicznością więc urwyki owe uchodziły za oryginalne, a jakas dama małoraska zlecała nawet w liście podziękować p. Bergowi za piękne wiersze o lasach ukraińskich, „choć nieścisły! takich lasów u nas nie ma.“ Tak tedy z tego opowiadania widzimy, że p. Katkow był prawdziwym promotorem przekładu *Pana Tadeusza* na język rosyjski.

Od owej daty dużo wody upłynęło, nim p. Berg znowu się zabrał do *Pana Tadeusza*. Dopiero około r. 1858 przełożył dwa urwyki z pieśni drugiej o ogrodzie Soplicy i o hrabi w ruderze zamku, które ogłosił „*Ruski Wiestnik*“, już jako przekłady z Mickiewicza. Lecz dopiero we dwa lata potem, a mianowicie podczas dwumiesięcznego pobytu p. Berga w Tambowie, w ciągu półtora miesiąca pracy wpłynęło z pod jego pióra około 5000 wierszy przekład najistotniejszych części poematu. Przekład ten był drukowany w „Otoczestwennych Zapiskach“ w r. 1861. W parę lat później p. Berg przybył do Warszawy. Tam będąc w ciągłej styczności z utworem pisanemu po polsku i osobami mówiącymi tym językiem, który poprzednio znał raczej teoretycznie niż praktycznie, przejął się jego tajemnicami, i „Mickiewicz pod względem języka stał się dla niego poetą niemal rodzinnym“. Próba jednak uzupełnienia przekładu *Pana Tadeusza* w chaosie miejskim i przy zatrudnieniach całkiem nie poetycznej natury, wcale się nie powiedziała. Tłomacz sądził, że czas jego wierszopisarstwa na zawsze już minęły, gdy latem roku 1872 okoliczności zawiadyły go do Cieplic Rakuskich, na wyniosłej pochyłości Łysych Gór w Nizkiej Austrii. Otoczenie obcego elementu, mało zrozumiawszy szwargot prowincjonalny niemiecki, brak przedmiotów do rozrywki, czynił to zdrowotne ustronie dla tłumacza Mickiewicza podobnym do Tambowa. Pan Tadeusz znowu się znalazł na biurku. Czesząc w jednej z pieczar Antons-Parku, z której się rozciągały przepiękne widoki na okolicę, częścią zaś w mieszkaniu hotelowym w „Stadt-Wien“, w ciągu dni 18-tu przybyło około 3000 wierszy przekładu miejsce najtrudniejszych, którym przed dziesięciami laty tłumacz całkiem dać rady nie umiał. Narazie za powrotem do Warszawy, w ciągu dni kilku powstał ostatni ksiąg wierszy tłumaczenia i Pan Tadeusz w przekładzie utworzył w końcu całość okragłą, zgodną zupełnie z oryginałem.

Z przekładu dokonanego w Cieplicach Rakuskich i w Warszawie, drukowało się co było można w „Otoczestwennych Zapiskach“. Wszystko zaś usystematyzowane, zlane w jeden całokształt, z nielicznymi opuszczeniami, których powód zrozumieć łatwo,

utworzyło grubą książkę, wydaną dopiero w roku zeszłym. Tym sposobem dzieło p. Bergowi, literatura rosyjska, sama jedna do tej pory pomiędzy słowiańskimi, przyszła do posiadania całkowitego przekładu „wielkiej epopei słowiańskiej“. Czy słowiański? to pytanie; ale że z ducha i ciała polskiej, to ani wątpliwość — literatura rosyjska więcej się wzbogaciła tym przekładem *Pana Tadeusza*, niż żeby podłamała wszystkie nowości wychodzące w Anglii, Francji i Niemczech. *Pan Tadeusz* jest tej natury, że w każdej literaturze może epokę stanowić, a co dopiero w rosyjskiej!

Kiedys już raz weszli na tę materję zamienności literackiej między narodami, nawigując nam świeżo wydane książeczka: „Piosnki Bérangera, wolno przełożyć M. Rodoc“ — w Krakowie. Tłomacz zrobił wiele, żeby się zbliżyć lekkiem tonem do oryginału; atoli nie powiem, żeby nie można zrobić lepiej; a przynajmniej okazać więcej dobrego smaku w wyborze

ZAPYTANIE.

Czy należałoby Wyborcom z większej własności ziemskiej okręgu Krakowskiego, porozumieć się przed wyborem posła na d. 23 b. m. w Krakowie odbyć się mającym?

Wyborca z Łobzowa. (464)

Ostrzeżenie.

Rozsiewacz fałszywych pogłosek co do mojej osoby sądownie do odpowiedzialności pociągac będę.

(495-1-3)

Dr. Karol Goebel.

Osoba uzdolniona w krawiectwie i szyciu bielizny białej, poszukuje odpowiedniego obowiązku w mieście lub na prowincji. Wiadomość przy ulicy Łobzowskiej pod L. 105. (463-1-3)

Celem mającej wkrótce nastąpić dostawy wielkiej ilości 1/2 calowych i 3/4 calowych reńskich miary desek jodłowych — zechcą się dostawcy zgłosić do majstra ciesielskiego Wilhelma Jaspera w Cöthen (Anhalt). (466-1-2)

W domu pod L. 292

przy ulicy S. Jana, jest do wynajęcia doł cały lub częściowo, składający się z 3ch sklepów, 2 stancji i piwnic. (467-1-3)

MASZYN NIEUSTANNE DO WYRABIANIA NAPIÓW GAZOWYCH

wszelkiego gatunku wody sodowej, limonady, win musujących, soda-water; do nasywania gazem piwa i cydru
DYPLOM HONOROWY medal złoty i wielki medal srebrny na wystawach w Lyonie i w Moskwie 1872. Medal postępu (równowagi wielkości medalowi silemu) na wystawie wiedeńskiej 1873. (443-1-1)

SIFONY
o wielkiej i małej ilości, owałne i walcowe, wypróbowane pod ciśnieniem 20-tu atmosfer. Proste, trwałe i łatwe do czyszczenia. Cyna lga gatunku. Szkło kryształ.
J. HERMANN-LACHAPPELLE
Fabrykant - Mechanik
144. ulica du Faubourg Poissonniere, Paryż.
Posyłka bezpłatna prospektów, szczegółowych. Posyłka bezpłatna podręcznika napoi gazowych, wydawnego i opatrzono go pieczęcią przez J. Hermann-Lachapelle. — Cena 5 franków.
Sprawdzać można za pośrednictwem pp. J. Tranczyńskiego i W. Redyka aptekarzy w Krakowie.

Pociąg do pijanstwa może być wyleczony
z wiedzy lub bez wiedzy pijaka zapomocą w niesłychanych wypadkach uznanego środka
Antimetystikon
Elixir przeciw pociągowi do pijanstwa.
Użycie takowego sprawia obryzanie i wstręt przeciw zbytniemu napięciu się spirytusów, naprawia apetyt i przywraca tym sposobem niezachwianą równowagę i swemu powołaniu. Blizsze szczegóły w opisie użycia. (197-1-8)
Cena flaszki z opisem użycia 1-50.
Jedynie prawdziwe do nabycia za zaliczką pocztową przez aptekę „sur ungarischen Krone“ w Measmark (w górnym Węgrzech).
Również są tam do nabycia pigułki przeciw silniejszemu 2 zhr., najpewniejszy środek. c. lekko strawyne pigułki silniejsze 55 c., jedno i drugie po przejściu chorób, w bladaczce, niedokrwistości, itd. pigułki przeciw migrenie 75 c., przeciw nerwowym bólom głowy, pastylki pierśwone wyborne w chrypcie, kaszlu i w rozpoczynających się suchotach płucnych.

Pierwsze piętro
składające się z przedpokoju, trzech pokoi mieszkalnych, łyż i kuchni przy ulicy Kanoniczej pod L. 132 jest od 1 Kwietnia do wynajęcia. (445-3-3)

Gumowe
towary, szczególności, najlepszy parowski i angielski wyrób, poleca zapewniając szybko i rzetelną obsługę John Zieger w Gracu, Klosterwiesgasse Nr. 34. — Cenniki rozsyła na żądanie darmo. (412-2-)

PARKIETY
ze suchego drzewa dębowego, prześlicznie wyrobione, po bardzo tanich cenach, poleca c. k. uprz. Towarzystwo wyrobu drzewa w Peszcie. — Zamówienia uprasza przez swój skład komisowy u p. Maurycego Langrocka w Krakowie na Stradomiu L. 14. (311-6-5)

Ostrzeżenie.
Kwit Kasy oszczędności do Nru 6344 wydany na 3 akcje kolei Lwowsko-Czernowieckiej z kup. p. 1/11 1875. Nr. 60792, 88009, 88011 został mi skradziony. Ostrzegam więc przed nabyciem tegoż, gdyż odpowiednie kroki amortyzacji zostały już uczynione. (442-3-3) Józef Serkowski.

Najgustowniejszy nowy KARAWAN
(tj. powóz dla zmarłych)
wynajac można wraz z zaprzęgiem za 4 zhr., dla dzieci 2 zhr. Doróżki zaś jak najtaniej. — Zamawiać można każdego czasu u właściciela pod L. 50 przy ul. Smoleńsk II w Krakowie. (313-4-10)

Woda do zębów
Dra Jackson
W PARYŻU.
Oddawna uznana i oceniona za najskuteczniejszą dla leczenia i zachowania zębów od próchnienia. Utrzymuje bardzo przyjemną woń w ustach, zagęszcza zranienia drgań delikatnych i skłonnych do krwawienia, umiera w jednej chwili najgwałtowniejszy ból zębów.
Dostac można w Krakowie w aptekach PP. Tranczyńskiego i Redyka, — w Lwowie w aptoce P. Mikolacha, — w Warszawie w składach mater. aptecz. PP. Gallego i Mrozowskiego. (141-14-24)

Bukiety balowe
jak najgustowniejsze ułożone i po cenach najmniejszych dostarczane być mogą. Bukiety ręczne od 1 zhr. wyżej, bukiety kotylionowe od 10 c., kamienie najpiękniejsze po 1 zhr. od sztuki.
Poznajcie miejsce poleceń, na czas dane, będą jaknajdokładniej i punktualnie wykonane. Przy opakowaniu tylko wydatki zostają policzone. Uprasza się o wyraźne podanie adresu. (57-18-)

BANDAŻE elektro-medyczne
wymalowane przez p. Marie, Doktora w Paryżu zamieszkałego przy ulicy de l'Arbre-Sec. 44, który otrzymał dyplom wynalazcu na 15, lecz radycznie wszelkie raptury i kłopoty pachwinowe i popękane. Prawdziwe bandaże pojedyncze i podwójne znajdują się w Krakowie w aptekach pp. Tranczyńskiego i W. Redyka. (160-6-)

ZNKOMITE POWODZENIE. VELOUTINE
jest to MACZKA RYŻOWA specjalnie przygotowana z Bismutem, dlatego to działa szczególnie na skórę, niedostrzeżona przystaje do ciała, nadaje cerze
SWIEŻOŚĆ NATURALNĄ.
CH. FAY
Magazyn Perfum w Paryżu, 9, NA ULICY DE LA PAIX, 9.
W Krakowie u pp. Józefa Tranczyńskiego, W. Redyka i Leona Feintucha, — i w pierwszych Składach perfum i wytworów toaletowych. (121-51-)

Ces. król. uprzyw.
kolej galicyjska Karola Ludwika.
o b w i e s z c z e n i e.
Z dniem 16 Kwietnia b. r. wypuszcza się w dzierżawę restaurację na dworcu kolejowym w Złoczowie.
Wzywa się Szanownych konkurentów, aby swe oferty, w których mianowicie uzdolnienie do prowadzenia restauracji ma być wykazaniem, najdalej do 28 Lutego b. r. o godzinie 12ej w południe, do podpisanej Dyrekcyi ruchu wniesli.
Blizsze warunki dzierżawy przejrzeć można w Dyrekcyi ruchu c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika w biurze oddziału technicznego.
Lwów dnia 1 Lutego 1876 r. (360-3-3)

Dyrekcya ruchu.
Czciożkami Drukarni „CZASU“.

Ostrzeżenie.

Kwit Kasy oszczędności do Nru 6344 wydany na 3 akcje kolei Lwowsko-Czernowieckiej z kup. p. 1/11 1875. Nr. 60792, 88009, 88011 został mi skradziony. Ostrzegam więc przed nabyciem tegoż, gdyż odpowiednie kroki amortyzacji zostały już uczynione. (442-3-3) Józef Serkowski.

Najgustowniejszy nowy KARAWAN
(tj. powóz dla zmarłych)
wynajac można wraz z zaprzęgiem za 4 zhr., dla dzieci 2 zhr. Doróżki zaś jak najtaniej. — Zamawiać można każdego czasu u właściciela pod L. 50 przy ul. Smoleńsk II w Krakowie. (313-4-10)

Woda do zębów
Dra Jackson
W PARYŻU.
Oddawna uznana i oceniona za najskuteczniejszą dla leczenia i zachowania zębów od próchnienia. Utrzymuje bardzo przyjemną woń w ustach, zagęszcza zranienia drgań delikatnych i skłonnych do krwawienia, umiera w jednej chwili najgwałtowniejszy ból zębów.
Dostac można w Krakowie w aptekach PP. Tranczyńskiego i Redyka, — w Lwowie w aptoce P. Mikolacha, — w Warszawie w składach mater. aptecz. PP. Gallego i Mrozowskiego. (141-14-24)

Bukiety balowe
jak najgustowniejsze ułożone i po cenach najmniejszych dostarczane być mogą. Bukiety ręczne od 1 zhr. wyżej, bukiety kotylionowe od 10 c., kamienie najpiękniejsze po 1 zhr. od sztuki.
Poznajcie miejsce poleceń, na czas dane, będą jaknajdokładniej i punktualnie wykonane. Przy opakowaniu tylko wydatki zostają policzone. Uprasza się o wyraźne podanie adresu. (57-18-)

BANDAŻE elektro-medyczne
wymalowane przez p. Marie, Doktora w Paryżu zamieszkałego przy ulicy de l'Arbre-Sec. 44, który otrzymał dyplom wynalazcu na 15, lecz radycznie wszelkie raptury i kłopoty pachwinowe i popękane. Prawdziwe bandaże pojedyncze i podwójne znajdują się w Krakowie w aptekach pp. Tranczyńskiego i W. Redyka. (160-6-)

ZNKOMITE POWODZENIE. VELOUTINE
jest to MACZKA RYŻOWA specjalnie przygotowana z Bismutem, dlatego to działa szczególnie na skórę, niedostrzeżona przystaje do ciała, nadaje cerze
SWIEŻOŚĆ NATURALNĄ.
CH. FAY
Magazyn Perfum w Paryżu, 9, NA ULICY DE LA PAIX, 9.
W Krakowie u pp. Józefa Tranczyńskiego, W. Redyka i Leona Feintucha, — i w pierwszych Składach perfum i wytworów toaletowych. (121-51-)

Ces. król. uprzyw.
kolej galicyjska Karola Ludwika.
o b w i e s z c z e n i e.
Z dniem 16 Kwietnia b. r. wypuszcza się w dzierżawę restaurację na dworcu kolejowym w Złoczowie.
Wzywa się Szanownych konkurentów, aby swe oferty, w których mianowicie uzdolnienie do prowadzenia restauracji ma być wykazaniem, najdalej do 28 Lutego b. r. o godzinie 12ej w południe, do podpisanej Dyrekcyi ruchu wniesli.
Blizsze warunki dzierżawy przejrzeć można w Dyrekcyi ruchu c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika w biurze oddziału technicznego.
Lwów dnia 1 Lutego 1876 r. (360-3-3)

Dyrekcya ruchu.
Czciożkami Drukarni „CZASU“.

Ostrzeżenie.
Kwit Kasy oszczędności do Nru 6344 wydany na 3 akcje kolei Lwowsko-Czernowieckiej z kup. p. 1/11 1875. Nr. 60792, 88009, 88011 został mi skradziony. Ostrzegam więc przed nabyciem tegoż, gdyż odpowiednie kroki amortyzacji zostały już uczynione. (442-3-3) Józef Serkowski.

Najgustowniejszy nowy KARAWAN
(tj. powóz dla zmarłych)
wynajac można wraz z zaprzęgiem za 4 zhr., dla dzieci 2 zhr. Doróżki zaś jak najtaniej. — Zamawiać można każdego czasu u właściciela pod L. 50 przy ul. Smoleńsk II w Krakowie. (313-4-10)

Woda do zębów
Dra Jackson
W PARYŻU.
Oddawna uznana i oceniona za najskuteczniejszą dla leczenia i zachowania zębów od próchnienia. Utrzymuje bardzo przyjemną woń w ustach, zagęszcza zranienia drgań delikatnych i skłonnych do krwawienia, umiera w jednej chwili najgwałtowniejszy ból zębów.
Dostac można w Krakowie w aptekach PP. Tranczyńskiego i Redyka, — w Lwowie w aptoce P. Mikolacha, — w Warszawie w składach mater. aptecz. PP. Gallego i Mrozowskiego. (141-14-24)

Bukiety balowe
jak najgustowniejsze ułożone i po cenach najmniejszych dostarczane być mogą. Bukiety ręczne od 1 zhr. wyżej, bukiety kotylionowe od 10 c., kamienie najpiękniejsze po 1 zhr. od sztuki.
Poznajcie miejsce poleceń, na czas dane, będą jaknajdokładniej i punktualnie wykonane. Przy opakowaniu tylko wydatki zostają policzone. Uprasza się o wyraźne podanie adresu. (57-18-)

BANDAŻE elektro-medyczne
wymalowane przez p. Marie, Doktora w Paryżu zamieszkałego przy ulicy de l'Arbre-Sec. 44, który otrzymał dyplom wynalazcu na 15, lecz radycznie wszelkie raptury i kłopoty pachwinowe i popękane. Prawdziwe bandaże pojedyncze i podwójne znajdują się w Krakowie w aptekach pp. Tranczyńskiego i W. Redyka. (160-6-)

ZNKOMITE POWODZENIE. VELOUTINE
jest to MACZKA RYŻOWA specjalnie przygotowana z Bismutem, dlatego to działa szczególnie na skórę, niedostrzeżona przystaje do ciała, nadaje cerze
SWIEŻOŚĆ NATURALNĄ.
CH. FAY
Magazyn Perfum w Paryżu, 9, NA ULICY DE LA PAIX, 9.
W Krakowie u pp. Józefa Tranczyńskiego, W. Redyka i Leona Feintucha, — i w pierwszych Składach perfum i wytworów toaletowych. (121-51-)

Ces. król. uprzyw.
kolej galicyjska Karola Ludwika.
o b w i e s z c z e n i e.
Z dniem 16 Kwietnia b. r. wypuszcza się w dzierżawę restaurację na dworcu kolejowym w Złoczowie.
Wzywa się Szanownych konkurentów, aby swe oferty, w których mianowicie uzdolnienie do prowadzenia restauracji ma być wykazaniem, najdalej do 28 Lutego b. r. o godzinie 12ej w południe, do podpisanej Dyrekcyi ruchu wniesli.
Blizsze warunki dzierżawy przejrzeć można w Dyrekcyi ruchu c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika w biurze oddziału technicznego.
Lwów dnia 1 Lutego 1876 r. (360-3-3)

Dyrekcya ruchu.
Czciożkami Drukarni „CZASU“.

Ostrzeżenie.
Kwit Kasy oszczędności do Nru 6344 wydany na 3 akcje kolei Lwowsko-Czernowieckiej z kup. p. 1/11 1875. Nr. 60792, 88009, 88011 został mi skradziony. Ostrzegam więc przed nabyciem tegoż, gdyż odpowiednie kroki amortyzacji zostały już uczynione. (442-3-3) Józef Serkowski.

Najgustowniejszy nowy KARAWAN
(tj. powóz dla zmarłych)
wynajac można wraz z zaprzęgiem za 4 zhr., dla dzieci 2 zhr. Doróżki zaś jak najtaniej. — Zamawiać można każdego czasu u właściciela pod L. 50 przy ul. Smoleńsk II w Krakowie. (313-4-10)

Woda do zębów
Dra Jackson
W PARYŻU.
Oddawna uznana i oceniona za najskuteczniejszą dla leczenia i zachowania zębów od próchnienia. Utrzymuje bardzo przyjemną woń w ustach, zagęszcza zranienia drgań delikatnych i skłonnych do krwawienia, umiera w jednej chwili najgwałtowniejszy ból zębów.
Dostac można w Krakowie w aptekach PP. Tranczyńskiego i Redyka, — w Lwowie w aptoce P. Mikolacha, — w Warszawie w składach mater. aptecz. PP. Gallego i Mrozowskiego. (141-14-24)

Bukiety balowe
jak najgustowniejsze ułożone i po cenach najmniejszych dostarczane być mogą. Bukiety ręczne od 1 zhr. wyżej, bukiety kotylionowe od 10 c., kamienie najpiękniejsze po 1 zhr. od sztuki.
Poznajcie miejsce poleceń, na czas dane, będą jaknajdokładniej i punktualnie wykonane. Przy opakowaniu tylko wydatki zostają policzone. Uprasza się o wyraźne podanie adresu. (57-18-)

BANDAŻE elektro-medyczne
wymalowane przez p. Marie, Doktora w Paryżu zamieszkałego przy ulicy de l'Arbre-Sec. 44, który otrzymał dyplom wynalazcu na 15, lecz radycznie wszelkie raptury i kłopoty pachwinowe i popękane. Prawdziwe bandaże pojedyncze i podwójne znajdują się w Krakowie w aptekach pp. Tranczyńskiego i W. Redyka. (160-6-)

ZNKOMITE POWODZENIE. VELOUTINE
jest to MACZKA RYŻOWA specjalnie przygotowana z Bismutem, dlatego to działa szczególnie na skórę, niedostrzeżona przystaje do ciała, nadaje cerze
SWIEŻOŚĆ NATURALNĄ.
CH. FAY
Magazyn Perfum w Paryżu, 9, NA ULICY DE LA PAIX, 9.
W Krakowie u pp. Józefa Tranczyńskiego, W. Redyka i Leona Feintucha, — i w pierwszych Składach perfum i wytworów toaletowych. (121-51-)

4 zhr.
prawdziwy naturalny warkocz.
Główny reprezentant angielskiej i kontynentalnej fabryki warkoczów z Londynu ma zaszczyt donieść, że przybył tutaj dnia 18 Lutego, a pobyt jego trwać będzie tutaj do 25 b. m.
Zaprasza niniejszem Szanowne Panie, fryzjerów i kupców do oglądania swego obficie zaopatrzonego składu naturalnych warkoczów.
Na wielką skalę prowadzona fabryka umożliwia mu sprzedawanie prawdziwych naturalnych warkoczów w różnych odcieniach z zupełnie zdrowych długich włosów ludzkich, trwale zrobionych, do czesania i mycia odpowiednich (468-1-)
po 4 zhr. za sztukę.
Odrzedającym rabat.
Od dziś do Piątku 25go b. m. w hotelu Pollera na pierwszym piętrze pod Nr. 15.

Medal za postęp
Wiedeń 1873.
W. Spindler
Medal odznaki Londyn 1862 r. Paryż 1863 r.
w Berlinie
Wallstrasse 11-13.

Farbiernia i zakład do czyszczenia, prania i drukowania
materij jedwabnych, wełnianych i bawełnianych, aksamitu, dywanów, firanek, koronek, piór, garderoby męskiej i damskiej i t. p.
Ajencya w Krakowie
u pana Henryka Schwarza,
(H 2182) Przesyłki są wolne od cla. (196-6-8)

Wylosowane dnia 1 Grudnia 1875 r. w seryi LOSY PAŃSTWOWE z r. 1839
które bezwarunkowo wygrać muszą.
Cały los państw. z r. 1839 zhr. 770 1/2 losu (wyjawszy najmniejszej wygranej) zhr. 70
1/2 losu poprzedniego 75 1/2 losu poprzedniego 40
1/4 losu poprzedniego 40 1/4 losu poprzedniego 20
1/8 losu poprzedniego 20 1/8 losu poprzedniego 10
1/16 losu poprzedniego 10 1/16 losu poprzedniego 5
Ciągnięcie wygranych dnia 1 Marca z ogólną sumą przeszło 6 milionów zhr. (188-13-)
Główna wygrana 250,000 zhr.
Uprasza o wcześnie zamówienie, ponieważ z powodu nader znacznych zamówień podczas poprzedniego ciągnięcia, nie byłoby w stanie, z braku losów, odpowiedzieć wszystkim wymaganiom.
Promesy 1864 r. zhr. 3-50, ciągnięcie 1 Marca, gł. wygrana 200,000 zhr.
NYITRAI i Spółka, Wipplingerstrasse Nr. 45 w Wiedniu.

Już dnia 1 Marca Już dnia 1 Marca
ciągnięcie 1864 r.
Losów państwowych.
Cała promesa losu z 1864 roku
tylko zhr. 3 i stempel
główna wygr. główna wygr.
200,000 zhr.
Kwity cząstkowe na losy seryjne r. 1839
których ciągnięcie już 1 Marca nastąpi
przyzem główna wygrana zhr. 250,000 i znaczne mniejsze wygrane wyciągnięte być muszą.
Jedna dziesiąta część 17 zhr. | Jedna dwudziesta część 9 zhr.
Wygrane będą po ciągnięciu natychmiast wypłacone.
Także za najmniejszą wygraną zwraca się, a mianowicie na dziesiątą część najmniejszą 9 zhr., na dwadzieśc 4 zhr. 50 cent.
Losy oryginalne po najtańszych cenach.
Wechslergeschäft
der Administration des „MERCUR“, Wien, Wollzeile Nr. 13.

Losy państwa z 1839 r.
Ciągnięcie wygranych nastąpi 1 Marca 1876 r. Ogólna suma wygranych 1 milion zhr.
Główna wygrana 250,000 zhr.
Wyciągnięte w seryi dnia 1go Grudnia losy sprzedają jak najtaniej, póki zapas starczy,
Cały los państw. z 1839 zhr. 770 1/2 losu (wyjawszy najmniejszej wygranej) zhr. 70
1/2 losu poprzedniego 75 1/2 losu poprzedniego 40
1/4 losu poprzedniego 40 1/4 losu poprzedniego 20
1/8 losu poprzedniego 20 1/8 losu poprzedniego 10
1/16 losu poprzedniego 10 1/16 losu poprzedniego 5
Boni Grün, Wechselstube, Wien, Graben 27.
Zamówienia z prowincji wykonane będą punktualnie za zaliczką pocztową. (171-11-15)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

Wielmożny Panie! Z przyjemnością mogę Panu donieść, iż postana mi cebulka na brodzie jest bardzo skutecznym środkiem. Krótki przeciąg czasu używania jej wystarczy do utworzenia silnego po rostu brody. Potrzebuję dla znajomych jeszcze dwie paczki, o których nadesłanie postęję upraszam. Z szacunkiem. — 1/12 r. 25 Czerwca 1872. K. Linhardt.
Wielmożny Panie! Połóż mi Pan za zaliczkę paczkę cebulki na brodzie, gdyż została poleconą przez jednego z moich przyjaciół jako skuteczny środek porostu brody. Uprasza o przysłanie prawdziwej cebulki. — Opawa, 5 Grudnia 1871.
Antoni Toman, adiunkt leśn.
Wielmożny Józ. Fürst, apt. w Pradze. Dziękuję uprzejmie za cebulkę na brodzie, gdyż bardzo dobrze skutkowała. Mogę ją każdemu jaknajlepiej polecić. Schwarzbach 25 Lutego 1875 r.
Karol J. Hirt, przedsiębiorca.
Cena paczki 2 zhr. 10., z przesyłką pocztową 10 c. więcej. Prawdziwa do nabycia we Lwowie u p. Zuckera, apt. pod „Czarnym orłem.“ (110-11-)

EDYKT.

L. 2195. (484-2-3)
W depozycie tutejszego Sądu znajduje się zegarek srebrny wartości około 20 zhr. niewiadomego właściciela odebrany od Józefa Paluchowicy, która za zbrodniczą kradzież w Grudniu r. 1872 i Styczniu 1873 r. w Krakowie popełnionej skazana została. Nadto znajdują się dwie książki polskie do nabożeństwa ozdobnie oprawne wartości 10 zhr. 50 cent. i 3 zhr. 86 cent. prawdopodobnie z kradzieży w księgarniach tutejszych popełnionej pochodzące.
Wzywa się przeto niewiadomych właścicieli tych przedmiotów, ażeby w ciągu roku po dniu 3go ogłoszenia tego edyktu w tutejszym Sądzie się zgłosili i swe prawa własności udowodnili, albowiem po upływie tego terminu przedmioty te sprzedane zostaną a cena kupna w kasie rządowej złożoną zostanie.
O. k. Sąd krajowy karny.
Kraków d. 5 Lutego 1876 r.

D. Med. Karol Goebel dentysta
Lekarz specjalny chorób ustnych, ordynuje od 10ej do 3ej.
Ulica Franciszkańska 151.
(332-9-)

Weterynarz Franciszek Salezy Wasiński powróciwszy z Wiednia, osiadł w Bochni i trudni się praktyką leczniczą, rozciągającą się na wszystkie zwierzęta domowe tak rogate jakoteż i nierogate. Niemniej udziela tenże najchętniej i najszybszej stosownych rad, dotyczących się pielęgnowania i chodowania tychże zwierząt. Mieszka przy ulicy Białej pod L. 657 naprzeciw kościoła. (395-3-4)

Bilety wizytowe
(à la minute)
najnowsze wzory.
Papier listowy francuski i angielski z najnowszymi monogramami.
Wykonanie szybkie i wykwinne.
W HANDLU
A. Biasiona
Optyka w Krakowie.
wielki wybór orderów i przyborów do kotyliona. (254-9-10)

Fabryka powozów RUDOLFA FUCHSA
w Białej pod Bielskiem
ma na składzie pojazdy różnego rodzaju i poleca takowe Szan. Publicznosci po bardzo przystępnych cenach. (367-9-19)

WRAZENIE
sprawiają znakomite skutki, które uzyskane i prawie codziennie poświadczane są przez użycie środka do porostu brody, **cebulki na brodzie**. Szanowny Panie! Ta cebulka na brodzie zasługuję rzeczywistemu nazwisku cudozrodła, gdyż od czterech tygodni używania jej skutek jest tak wielki, że w następnych czterech tygodniach moje doko upragnione życzenie niezawod